

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вираеш: а не возьмеш милости і віра не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о год. 6-ій пополудни.

Реданція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9.
ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Екс-
педиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні прймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

Краєвий Соїм.

В понеділок збирає ся відрочений краєвий соїм на шесту, останню сесию. Звичайно підношено і в дневникарстві і в самім соїмі наріканя, що правительство скликає соїм на так короткий час, що нема коли полагодити важних справ краєвих і у великім поспіху ледво ухвалить бюджет та перемолотять деякий начерк закона. Сим разом правительство лишило повну волю соїмови, радити, поки сам схоче, хоч би до осени. Здавало-б ся отже, що тепер зможе соїм покористувати ся сею свободою і відбуде довгу сесию, щоби полагодити важні справи для краю. Однак, скільки зачуваємо, має се бути коротенька сесия, що вспіє ледво ухвалити бюджет та може ще кілька дрібниць і тим завершити свою діяльність. По части і не можна дивувати ся, бо пора тепер як-раз не вельми пригідна для парламентарних робіт. Тепер як-раз почнуть ся польні роботи, задля яких господарі раді бути дома, а не сидіти в соїмі. До того-ж се остання сесия, отже уми многих заняті вже виглядами на будучину, иньших знов зовсім байдужі. Таким способом не можна сподівати ся великих добутків з сегорічної соїмової сесії.

А треба признати, що виділ краєвий приготував більше як звичайно матеріялу для законодавчої роботи. Вже дневний порядок першого засідання вельми багатий. Крім дрібних справ, які скоро будуть полагоджені, бачимо справозданя з фундації гр. Скарбка і справозданя з діяльності Ради шк. кр. о народних школах і учи-

тельских семинариях, о середних школах і о промислових і торговельних школах. Стоїть на дневнім порядку справозданє про бюджетову провізорію на липець і серпень, а відтак додаткове справозданє про краєвий бюджет на 1901 р., з чого можна догадувати ся, що виділ кр. припускає, що бюджет міг би тепер бути ще не ухвалений, а соїм міг би відрочити ся ще на вересень, чого однак в дійсности не буде.

Важні також справозданя про краєві рілнічні заклади, огородничі і садівничі школи, про піднесенє годівлі худоби і молочарства. Виринуло на дневнім порядку також справозданє про творенє рентових осель. Є се начерк закона уложений в дусі внесень на вторічній соїмовій сесії пп. Гупки і Поточка. Цілю сего закона має бути, уможливити збереженє і удержанє існуючих рілнічних посіlostей середних і творити нові середні посіlostи селянські. Розходить ся о таку селянську власність, яка становить підвалину сусільної будівлі, до якої змагав вже давніше кр. соїм в своїх заходах до побореня лихви і відповідної організації кредиту або до утвореня парцеляційного відділу при краєвім банку.

Відомі внесеня lex Гупка і Поточка викликали, як собі читателі наші нагадають, горячі розправи в соїмі (проти lex Гупка заявили ся у нас всіх віча і збори народні), а соїм відослав обидва внесеня краєвому відділові, не давши єму в тих справах ніякого порученя, значить, хотів їх погребати. Тимчасом виділ кр. приготував по переведених студиях два начерки законів, один про «творенє рентових осель», другий про «часову неподільність рілні-

чих посіlostей, користаючих з рентового кредиту».

Рускі послы були противні обмежуванню свободи подільности ґрунтів, як небудь вважали все роздроблюване сельских господарств ослабленем їх сили, однак мали все на думці і прикмети народного характеру руского народу, що так високо цінить індивідуалізм, а крім того були тої думки, що перше треба подбати про спосіб прожитку для тих, що не будуть мати ґрунту, а доперва тоді можна би думати про творенє таких рентових осель. Можна сподівати ся, що й сей проєкт кр. відділу викличе дуже оживлену розправу.

Важні також на дневнім порядку предлоги лісового закона, о охороннім задеревленю (може залісеню), о садженю і охороні дерев при публичних дорогах, управліннє опіки над убогими, о примусовім обезпеченю від огню, о посередничстві праці. Так отже вже перший порядок дневний дає послам многоважні справи до полагоди, які вимагають зрілої розваги і цильної праці, а тимчасом можна побоювати ся, що і літна пора і передвиборча горячка стануть на перепоні спокійному і розважному полагодженю сих начерків законів.

Цісар в Празі.

Цісар опустив Градчин о год. 9. рано і удав ся на отворенє нового мосту Франца на Велтазі. Чудова погода. Публяки незмірні товни. Найвищі достойники і члени аристокрації очікували цісаря на площі перед мостом, де уставлено величавий baldachim для цісаря.

Цісаря повитав кардинал Скрбенський почески, висказуючи прошенє, щоби цісар віддав

Львівська духовна семинарія

в літах 1897—1901.

(Конець).

Рух найновіший.

Рік 1899/1900 се час знаменний для цілої української молодіжи. «Дух життя», що повстав до першим вічу академиків, скликаним в справі українсько-руського університету, обняв всі кружки, всі групи української молодіжи. Академічна молодіж, яка ґрупує ся в тов. «Академічна Громада», починає видавати «Молоду Україну», орган для молодіжи, а «Громада» стає ся осередком, серцем всіх молодих Українців. Вплив першого віча та роботи сьвітских товаришів, не міг не відбитись і на богословській молодіжи. І тут закипіло. Питомці рвали ся до діла. Потворили ся приватні кружки, що поставили собі за ціль інтензивну працю над собою і прочими товаришами. На сходинах кружків являло ся більше, чим коли небудь слухачів. Ту дискутовано над ріжними пекучими справами, вед роботою на тепер і в будучности. Критиковано оспалість руского духовенства, его рівнодушність на найновішій ворожі вірі струї, его жах перед друкованою, науковою книжкою і т. п. Идеалом, метою сих «кружковців» був поки-що працюватий і порядний під кожним зглядом питомець, та ще красший в будучности католицкий священник-народовець. З кружками солідаризували

ся всі питомці України. З часом центральним таким кружком стали получені виділи всіх товаришів, з прибраними одиницями позавиділовими. Від тепер всі важніші справи так загальні, як товаришів, приходять під спільні обради.

Ділом такого осередка був минулого року протест проти сьвяткованя Росеєю 25-літнього ювілея насильного навернення хомльских уїятів на православє. Якого він не наробив тоді шуму! Одні виступали против его форми (що правда дуже нещасливої, се й самі богослови признавали) другі против гадки, треті проти одного і другого. Взагалі мало хто розумів поступок богословської молодіжи (дехто не розумів навіть поодиноких слів та значків), а майже ніхто з нею не солідаризував ся.

Робота розпочата минулого року, не устає й тепер, а змагає ся. Працьовитих, ідейних людей чим раз більше. Питомці не лише працюють над собою дома, але починають працювати і на університеті, в семинари проф. д-ра Студинського. Небавом вже буде міг почванити ся сей професор красними очолами своєї щирої а невтомної праці над богословами.

Сего року почали питомці ходити партиями до товариства «Кредитовий Союз», де д. Кость Паньківський ознакомлює їх з веденем кредитових товаришів.

З огляду на се, передовсім на сі два останні літа, реформа семинарії задумана Митрополитом, має вже тепер приготований терен. Треба лиш такого знаня людей та обставин, такої

енергії та бистроти ума, якими може повелічати ся наш голова Церкви, а з другого боку такого знаменитого матеріялу, який находить ся між рускими богословами, а в Бозі надія, що наша семинарія буде колись взірцем для прочих подібних заведень.

Отсе, зростаюча послідними роками струя до більшої, інтензивнішої праці над собою, отсе більше зрозумінє серед загалу питомців теперішнього положеня нашої церковної та народної справи, отсей одним словом живіший рух серед богословської молодіжи на кождім приступнім їй волі, а з другого боку конечно а задумана вже властями в тім самім напрямі реформа семинарії, — се той перелом, се та рокова хвиля яка звіщає нашому народному ділу в Галичин хоч в части літшу будучність.

Сам роком кінчать ся для богословської молодіжи епоха «самоуправи і самоуцтва», а настає иньний час, де молодий чоловік не буде пошпений сам собі а найдепораду і поміч у старшого, найде свого учителя.

Отсе по можности вірний образ життя української молодіжи за 1897—1901 р.; про всі найновіші прєяви в семинарії я лише натякнув побіжно, бо про се говорити основно і докладно еще пора.

У Львові, дня 20. мая 1901.

Ярослав Лещицкий.

